

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qui possint licentiam dare ad ingressum in Monialium Monasteria, &
qualiter hæc licentia concedenda sit. §. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

S. II.

Qui possint licentiam dare ad ingressum in monasterium monasteria, & qualiter haec licentia concedenda sit?

SUMMARIUM.

1. Episcopus concedit licentiam in monasterio sibi, sedique Apostolica immediata subiecta, in aliis regulari Praelatus?
2. Qui nomine Episcopi veniant?
3. Qui veniant nomine superioris.
4. Nemini alteri à superiori conuentus huius facultatis concessio delegari potest.
5. Praelati potentes alii concedere facultatem sibi assumere posse ex causa tamen necessaria.
6. In scriptis hac facultas concedi debet.
7. Limitant aliqui in casibus frequentibus, & à iure concedi. Sed non admittuntur limitatio.
8. An causa, quo à superiori expostulari licentia nequit, debeat peti ab Abbatissa, cui nec facultas, nec arbitrium commissum est? affirmant aliqui. Verius est oppositum, apposita quadam declaratione.
9. Primo ingressu licentia absolute concessa finitur.

1. Episcopus in monasterio sibi subiecta, & subiectis immediae sedi Apostolicae hanc licentiam concedit. In monasterio vero exemptis, & regulari Praelato subiectis praelatus regularis. Quod sati erat Concilium dicit cap. 5. sub dysfunctione Episcopi, vel superioris licentiam requiriens, ibi, sine Episcopi, vel superioris licentia in scriptis obtenta, & infra. Date autem Episcopis, vel superiori licentiam debet in casibus necessariis. Non quae veller Episcopum, vel regulaitem praefatum in qualibet monasteria potestate gaudere concedendi has licentias, sed Episcopum in monasterio sibi, vel sedi Apostolicae subiecta, regulem vero Praelatum in monasterio (ex iurisdictione) Nauar. com. 4. de Regularib. n. 60. Azor. 1. part. lib. 13. c. 8. q. 7. Man. Rodriguez. t. 1. quæst. regular. q. 46. art. 2. Sanch. lib. 6. sum. cap. 16. n. 13. Barbofa alleg. 102. n. 40. & 41. Suan. t. 4. de relig. tradit. 8. lib. 1. ca. 10. n. 11. & 12.

2. Nomine Episcopi intelligunt Abbas, Prior, & quilibet alias iurisdictionem quasi Episcopalem habens. Non enim dignitatis, sed officii, & iurisdictionis ex nomine Episcopi pertainat. Deinde intelligentibus venit vicarius Episcopi, & capituli sedi vacante, quia hi sunt ordinati, quibus monasteria subiecta Episcopali iurisdictioni subiectiuntur. An autem debent habere speciale mandatum? Affirmant communiter doctores præcipue quod monasteria sedi Apostolicae immediatae subiecta: nam haec non autoritate ordinaria, sed delegata reguntur ab Episcopo, qua ex designatione vicarius communicari non conferunt: sic Barbofa alleg. 102. n. 28. Suan. tom. 4. de relig. tradit. 8. lib. 1. ca. 10. n. 11. testaturque à sacra congregatione decisum.

3. Nomine superioris intelligitur regularis ille praefatus sive generalis, sive provincialis, sive localis, cui monasterium subiectum: quia solum subiectio, & gubernationem Concilium spectauit. Suan. t. 4. de relig. tradit. 8. lib. 1. cap. 10. à num. 12. Sanch. lib. 6. sum. c. 16. n. 15. & 16. Barbofa alleg. 102. num. 40. & 41. Abbatissa vero sub illo nomine superioris non comprehenditur, quia illi monasterium absolumente subiectum non est, sed secundum quid quod regimen domesticum: & tradunt pro certo Nauar. com. 4. de Regul. n. 59. sibi convaris ius que docerat. c. 28. addit. 2. ad n. 143. c. 5. Azor. t. 1. inst. moral. lib. 11. c. 8. q. 6. Man. q. regul. t. 1. q. 46. art. 2. Sanch. alii relatis lib. 6. sum. c. 16. n. 22. Suan. t. 4. de relig. tr. 8. lib. 1. c. 10. n. 14.

4. An autem praefatus conuentus vices suas committere Abbatissæ vel confessorio possit? Affirmat Nauar. dicit com. 4. de Regular. n. 60. Man. Rodriguez. q. 46. art. 2. in fine. Graffis 1. p. decisi. lib. 4. cap. 13. lib. 6. Sanch. lib. 6. c. 16. n. 22. quia haec potestas iure ordinariae praefato competit: eaque de causa videatur possit eam cuilibet delegare. At verius censeo nemini alteri à superiori conuentus delegari posse: quia Concilium Trident. hanc delegationem videatur prohibuisse, si quidem dixit nullum alium præter Episcopum, & superiore hanc licentiam concedere posse etiam vigore cuiuscumque facultatis, vel indali hactenus concessi, vel in poterum concedendi. Non ergo Abbatissa, vel confessorio haec facultas committi potest: sic sustinet Suan. t. 4. de relig. tradit. 8. lib. 1. cap. 10. num. 14. Quod si obliuia frequenter contingere causas, qui confessorio postulare ingressum, & superior abest: expediet ergo hanc potestatem Abbatissæ communicari. Facile respondeatur affirmando abfque communicatione facultatis illis casibus prouideri posse: si superior eam facultatem ingressum concedat, cui Abbatissa, vel confessorio iudicauerit expedite. Vnde Abbatissa, vel confessorio non committitur facultas, sed cause

iudicium, vt facultas à superiori concessa habeat effectum. Si vero virgines, ex illis verbis concilij inferri neque Pontificem posse Abbatissæ, vel confessorio, vel alteri ab Episcopo, & superiori conuentus hanc facultatem concedere, cum concilium generaliter loquatur, negandum est, quia pars in parente non habet imperium: neque enim Concilium volunt, nec potuit Pontificem hanc potestare priuare, sed voluit, vt nunquam à Pontifice talis commissio fieret: sic Suan. d. cap. 10. n. 4.

5. Rursus Episcopus, vel Praelatus, qui possunt aliis licentiam ingrediendi concedere, & sibi concedere possunt ex causa tamen necessariis: rum quia secundum dispensare possunt, sicut possunt cum subditis: rum quia illa non tam est dispensatio, quam vltis licentia à iure conceditur: dum denique quia sic decidit Greg. III. in bulla incipiente Dubiis que emergunt edita anno 1581. Decembr. 25. cauereturque in dicta bulla eos debere ingredi à paucis, & senioribus associatos: & ita trans Nauarr. lib. 6. consil. tit. de statu Monach. conf. 6. alia 9. Man. Rodriguez. t. 1. quæst. regul. q. 46. art. 5. Azor. t. 1. p. inst. moral. lib. 13. cap. 8. q. 9. Sanch. lib. 6. sum. cap. 16. n. 25. Barbofa alleg. 102. n. 43. Extendendaque est hac doctrina ad omnes illos, qui ex delegatione haberent potestatem dispensandi ad huncmodi ingressum absque perlonarum limitatione, vel cum limitatione personarum, sub quibus ipsi comprehenduntur: Hi enim possent secundum dispensare, sicuti cum aliis, vt bene aduerit Sanch. n. 26. & 27.

6. Modus autem quo haec licentia concedi debet prescribitur à concilio, vt sit in scriptis, vt hac ratione rarius, marioriisque consideracione concedatur. Quocirca sine dubio existimo peccaturum mortaliter, & in excommunicationem à concilio statutum incidere, qui licentia ore tenus concessa contentus monialium monasteria ingredetur, cum posset licentia in scriptis obtinere. Neque enim existimandum est qualitatem scripturarum tanquam rem leuem, leviusque considerationis à Concilio, & Pio V. expostulari: sic sustinet Llamas in methodo curas. in append. §. 6. in fine. Sanch. lib. 6. sum. cap. 16. n. 32. Quod adeo verum est, vt si superior generali licentiam ingrediendi concedat omnibus illis, quos Abbatissa, vel alius tertius ingredi necessarium esse iudicauerint, debet in scriptis hanc concessionem facere: quia illa concessio est vera licentia pro ingressu. Secus dicendum est de iudicio necessariis ab Abbatissa factis: quia illud iudicium non est licentia, sub conditione, vt licentia à superiori concessa effectum habeat: ac proinde scriptura non indiger: sic sustinet Sanch. lib. 6. sum. cap. 16. n. 18.

7. Hanc conclusionem limitat Llamas supra, & frater Ioan. de la Cruz. lib. 1. de statu Religioso. cap. 5. dub. 2. concil. 3. notab. 3. Barbofa alleg. 102. num. 57. & in remissione concil. dicit cap. 5. circa finem, vt non procedat in casibus frequenter occurrentibus, & à iure concessis, quales sunt ingressus medici, confessoris, visitatoris, artificis, & similium. Ceterum verius existimo pro his omnibus licentiam in scriptis necessariam esse, si commodè obtineri potest: quia concilium absque illa acceptatione pro casibus necessariis licentiam in scriptis requiriuit. Et licet ingressus medici, confessoris, visitatoris, artificis à iure concessus sit, quando adeo necessitas, ut hanc examineat, & approbat Episcopo, vel superiori conuentus competat: Preterquam quod sapienter hanc licentiam aliquibus ex his ministris negare: quia suspecti sunt, alii tamen concessa. Merito ergo in tali approbatione scriptura interuenire debet, vt sic cum maiori consideratione concedatur: sic Sanch. lib. 6. sum. cap. 16. n. 33. Dixi si commodè in scriptis obtineri licentia potest, ut excluderem casum, quo ex expectatione dicta licentia gravis damnum timeretur. Non enim lex humana cum ex rigore obligat, time nec obligaret licentiam ore tenus expectare, si ex illius expectatione periculum esset gravis damnum: sic Nauar. com. 4. de Regularib. n. 60. Graffis 1. p. decisi. lib. 4. cap. 23. n. 6. Sanch. lib. 6. sum. c. 16. n. 34.

7. Sed ad eo casu, quo à superiori expectari licentia nequit, debet ab Abbatissa expostulari, difficultate non carerit: Et quidem si Abbatissa commissa sit facultas licentiam concedendi, vt committi potest iuxta probabilem aliorum sententiam, vel secundum nostram concessa sit à superiori facultas iis, quibus Abbatissa necessarium esse iudicauerit, certum est hanc facultatem: vel hoc arbitrium ab Abbatissa esse expostulandum, vt licet fiat ingressus ex superioris licentia. At si nec licentia, neque arbitrium commissum Abbatissa sit, variant doctores: an eius consensus sit expostulandum: Affirmant expostulandum esse. Man. Rodriguez. t. 1. regul. q. 46. art. 2. in fine. & q. 47. art. 4. in fine 1. Sanchez lib. 6. sum. cap. 16. num. 37. Mouentur: quia credendum est praefatum pro his casibus urgentibus, quibus consuli non potest, vices suas Abbatissa commisit, vt sic maiori cum decentia ingressus fiat, & quoad fieri potest, lex de præmitenda licentia obseruetur. Sed contrarium verius existimo, eo quod Abbatissa haec facultas committi non posse, vt ex Trident. probauimus. Et licet committi posse arbitrium, seu judi-

cium de legitima causa, id non postulat Abbatissæ officium, cum cuiuslibet alteri singulari committi possit. Non igitur postulanda est illius licentia, & ita docent Nauarr. comment. 4. de Regul. n. 60. Graff. i. p. decif. lib. 4. cap. 23. n. 6. Verum etiæ hoc ita sit, confessus tamen Abbatissæ cuiuslibet ingrediendi etiam ex licentia superioris inscripti obiecta est necessarius, quia cum Abbatissæ regimen conuentus commissum sit, non est credendum superius, in contra eius voluntatem licentiam alii concedere illuc ingrediendi.

9. Denique adverte, licentiam absolutè concessam ad ingrediendum monialium conuentum primo ingressu finiti, nisi aliud exprefse in concessionē declaratur; quia est dispensatio aduersus clausuram iure communī statutam; ac proinde si tunc est interpretandus late probati tract. 5. de legib. diff. 4. punct. 14. num. 5. & tradit de cœlum Aloys. Riccius praxi rerum fori Ecclesiast. decif. 649. alias resolut. 545. Barbola; p. de potest. episc. alleg. 102. n. 59.

S. III.

Quæ causa necessaria sit ad predictam licentiam concedendam.

SUMMARIUM.

1. Quid in hac re ex Pontificis decretis constet?
2. Quæ necessitas sufficiat & expunduntur necessitates ex parte conuentus.
3. Pro exhortatione facienda suffragiisque suscipiendis in elezione Abbatissæ non est legitima causa ingressus.
4. Non licet ingredi pro benedictione moniali, nec pro ministracione Eu. hæfia extra morbum.
5. Pro necessitate monialium ingressus licet, sed non debent annals admitti pro necessitate monialis direcione, non autem pro necessitate conuentus.
6. Pro administratione sacramentorum moniali infirmi facienda.
7. Qualiter sacerdos ingredi debet; potest dicere saerum in infirmitate.
8. Ob sepeliamoniale qui ingredi possunt?
9. Qualiter medicus, pharmacopola, minor sanguinis & alij similes ingredi possint.
10. Ob consolandom moniale in extremis non licet matri, nec alia cognata ingredi.
11. Quid de sutoribus, & sutoriis?
12. Cessante causa ingressus illico excludendum est.
13. Excellenter Episcopi, & superioris possunt puella educanda ingredi.
14. Nuptiæ ingredi non possunt nisi ob timorem scuillie.
15. Viadus, ut vitam ibi degant nequit ab alio prater Romanam Pontificem licentiam concedi.

1. Bonifac. VIII. in dicto cap. periculo, de statu Monach. bin. 6. causam rationabilem, & manifestum expostulavit, manifestum inquam non populo, sed licentiam concedens, vt docuit Man. Rodriguez. t. 1. quæst. regul. q. 45. art. 4. vers. circa causam. At Trident. supradictum decretum declarans, vel limitans eam causam iudicauit rationabilem, quæ necessaria est. Idemque tradidit Pius V. & Greg. XIII. in suis constitutis. Quanta autem debeat haec necessitas neque Concilium, neque Pontifices definierunt, neque commode definiiri poterat, cum ex casibus particularibus, eorumque circumstantiis dependeat; de quo reliquerunt arbitrio prudentis. Illud vero est certum, neque requiri extreman, neque strictissimam necessitatem, sed grauam sufficiere, cui moraliter succurrat non potest absque monasterii ingressu: sic Eman. Rodriguez. t. 1. quæst. regul. q. 46. art. 4. Ludovic. de Miranda Manuel. prelat. t. 2. in fine tract. de sacris monialib. q. 2. art. 4. concl. 2. Suar. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 1. cap. 10. n. 17. Sanc. lib. 6. sum. cap. 16. n. 50. Barbola alleg. 102. n. 48. Placeat tamen minorem causam requiri pro ingressu feminarum, quam virorum, & pro ingressu diurno, quam nocturno; quia minus est indecens, & pro ingressu matris, sororis, alteriusve consanguineæ, quam extraneæ: quia magis pietatem concinit, & pro ingressu in priora receptacula, quam in officinas interiores, & cubicula quia minus clausuram offendit. Mandata q. 46. art. 4. Sanc. lib. 6. sum. 6. 16. n. 40. Suar. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 1. c. 10. n. 17.

2. Hac igitur necessitas, ex qua licentia conceditur, potest esse necessitas totius conuentus, vel singularium monialium, vel exterorum ingredientium, quounque modo contingat, praestat legitimam causam dispensationis. Ut autem haec clausus innocentia, & ne licentia plus iusto coactetur, vel excludatur, sigilla in aliqui causas enumerandi sunt. Ex parte conuentus citrum sufficiens causæ, si artifices ad illius reparatio-

nem ingrediuntur: sic Nauarr. com. 4. de Regul. n. 49. Minand. manual. prelat. t. 2. tract. de sacris monialib. q. 2. art. 7. concl. vni. ea. ver. septimus casus. Barbola alleg. 102. n. 56. Item si aliqua quod per moniales commode præstat non potest. Barbola alleg. 102. n. 56. Sanc. c. 2. 16. n. 56. Item si pro planctis arbitribus, hortoque rigando, & excolendo est ingressus: quis n. 55. Sanc. num. 56. Item si pro expeditione aliquis negozi, scriptura in archivis recondita querenda est: ab economo monasterij, potest illuc ingredi: quia nec conuenit clauem fidere monialibus, nec ipsæ regulariter aptæ sunt hinc inquisitioni. Llamas in method. curat, in appendice §. 6. Sanc. dicit. 1. 16. n. 55. Item ad expellendum malefactorem illi commantrum non solet iudici, sed cuiuslibet ingressus: dedecet enim maximè illum in societate virginum esse. Neque obstat inde eius vitam periclitari: eo quod ex clausura extractus detur in carcere; quippe immunitate Ecclesie non gaudent quia id est per accidens; neque enim moniales tenent cum diminutione sui honoris malefactoris vitam uerbi, neque sibi aliis debet illius vitam praeferte monialium honestat, & religiosæ decensie: sic Sanc. lib. 6. c. 16. à n. 57. Quocunq; malefactori prodest Ecclesia, solum licitum est iudicari, & cuiuslibet alterius illum ex clausura extrahere in Ecclesia relinquendum, ad quam actionem licentia Episcopi, vel superioris conueniens expostulat: quis si negetur iniuste, non debet iudex propria autoritate ingredi; vni enim monasterio est ingressu infert. Ad si manifestum sit, malefactorem Ecclesia immunitate non gaudent, & potest index pertinere superioris licentia monasterium ingredi; tam ad expedientem malefactori confessionem, tam ad ducentum illum in carcere. Quod si superior pertinet licentiam negauerit, quia negatur iniuste, ea omnia potest index utens iure uno ingredi. Sanc. dicit. 16. n. 58. Item ex parte conuentus est sufficiens causa ingressus superioris visitatio, constat manifeste ex bula Gregor. XIII. id superioribus concedentis, ea tam conditione, & paucis, itaque senioribus, ac religiosis personis associatis ingrediantur. Vnde possunt, & debet ingredi cum secretario, & visitationem denunciant, edicta proponant, exhortationem pro visitatione habent: decent enim haec exculpi extensis coram solis visitandis fieri; ac proinde in monasterium capitulo. Quod à fortiori procedit: pro publicanda visitatione, culpisque puniendis. Item ingredi licet ipsi superioribus cum secretario ad videndum, an omnia monasterii redit habeant, sit ne clausura reparata, cellæ monialium, earumque suppelle, ita religiosæ pauperi, & honestat decensia, officiæ, & dormitoria propter religiosas expedit, & familiæ. Quæ hæc omnia in bonum conuentus diriguntur, & pro visitatione expedienda maxime necessaria sunt. Sanc. lib. 6. sum. 16. n. 54. cum Llamas method. curat, in appendice §. 7. Barbola dicit. de potest. episc. alleg. 102. n. 45.

3. Hanc legitimam causam ingressus extendunt alii pro extorsione facienda, suffragiisque suscipiendis in electione Abbatissæ, quia non decent haec, sicut nec visitationis deputatio publicè fieri. Sed immergit à hanc admittunt excessum: cum expresse Tridentin. sess. 2. c. 7. de Sacram. dicitur: qui electione praest. Episcopos, sive alius superior clausa monasterij non ingreditur, sed ante cancellorum fenestellam vota singularium audiat, & vel accipiat. Quæ verba etiæ clarè praecipiunt non continentur, & denotant tamē manifeste non esse causam legitimam ingressus electionis Abbatissæ praeselle, cum totum id extra clausuram ianuis Ecclesie clausa fieri possit: sic Nauarr. tom. 4. de Regularib. n. 59. Man. Rodriguez. t. 1. quæst. regul. q. 46. art. 5. Ioann. de la Cruz de statu religiol. lib. 1. c. 5. aub. 2. concl. 3. Mirand. manual. prelat. t. 2. in fine tract. de sacris monialib. q. 2. art. 15. concl. 2. Sanc. lib. 6. sum. cap. 16. n. 50. Barb. alleg. 102. n. 46. Suar. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 1. c. 10. n. 2. Verum si ob inquietudinem monialium, & subornationis periculum, vel ob aliam causam superiores iudicent opus esse monasteriorum ingredi, & in illius capitulo electione facere, possunt utique. Quia Concilium dicto cap. 7. non reuocauit ingressum necessarium in eis permisum, sed declarauit solam electioni assidentem non esse causam necessitatis: sic Nauarr. Ioann. de la Cruz Man. Rodriguez. Barbola. Sanc. Suar. nuper relati.

4. Ex his à fortiori constat, non esse sufficientem ingressus causam moniale benedicere, & consecrare, cum hoc ad fenestras Ecclesie possit commode fieri. Sic relato Man. Rodriguez. q. 47. art. 10. docet Sanc. dicit. cap. 16. n. 52. Idemque est pro ministrando sacramento Confirmationis, cum possit in loco receptioni Eucharistia designato ministrari: si tamepræ infirmitate illuc moniali accedere non posset, periculumque est ut absque illo sacramento decadendi, possit Episcopus ingredi, quia iam est causus necessitatis Sanc. num. 53. Denique pro communi exhortatione facienda ianuam nunquam existimo licere ingressum, cum satis aptè ad fenestras ianuas Ecclesie clausas fieri possit.

Item